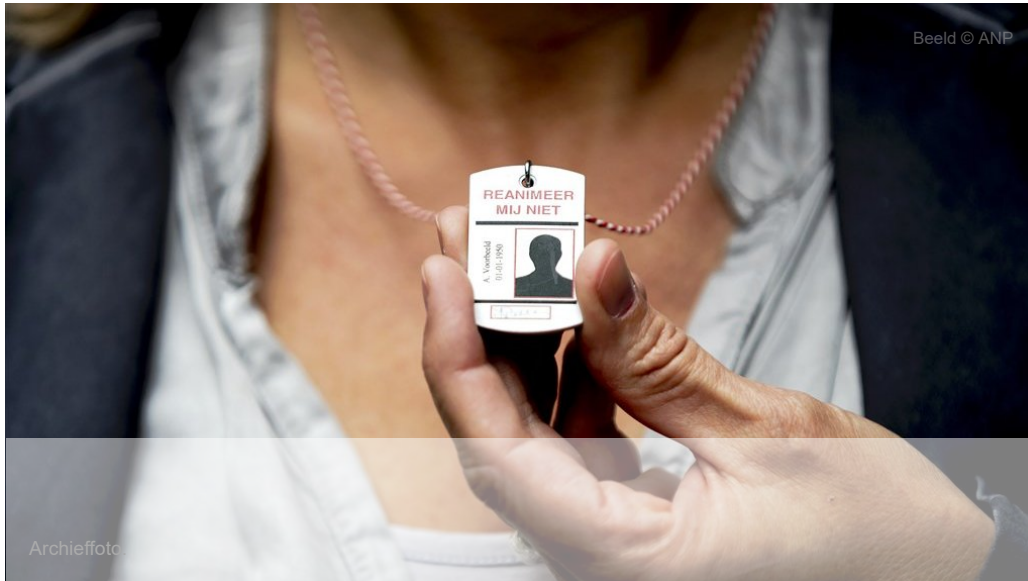

Steeds meer mensen laten met een ketting zien: reanimeer mij alsjeblieft niet

12 oktober 2019 12:10

Aangepast: 12 oktober 2019 12:12

Als een kasplantje in een verzorgingstehuis belanden, dat is voor veel mensen een schrikbeeld. Steeds meer Nederlanders dragen daarom de niet-reanimeren-ketting.

Het staat er in grote hoofdletters op een roestvrij stalen plaatje. REANIMEER MIJ NIET. En het hangt altijd – behalve 's nachts – om de nek van Renate (48).

Wat nou als...

Al jaren speelt het door Renates hoofd: wat nou als ik een hartstilstand krijg? Haar grootste vrees is te eindigen als een kasplantje, dat haar familie dan voor haar moet zorgen.

"En die kans is reëel", zegt ze zelf. "Ik ben al heel lang longpatiënt, mijn gezondheid is slecht. Als ik een hartstilstand krijg, dan kom ik daar sowieso slechter uit dan dat ik erin ging."

Elke dag

Dat is de reden dat ze er niet uit wil komen, mocht het gebeuren. Sinds mei dit jaar heeft ze dat in een wilsverklaring vastgelegd, en communiceert ze dat via een ketting om haar nek, met haar naam en pasfoto erop. Ze draagt hem elke dag, en 's nachts ligt hij op haar nachtkastje.

Lees ook:

Agent redt leven baby dankzij snelle reanimatie: 'Enorm kippenvelmoment'

Er zijn meer mensen zoals Renate. De [Patiëntenfederatie Nederland](#), die de stalen penningen op bestelling verkoopt, ziet een flinke stijging vanaf het begin van de verkoop in 2017. Toen werden er 2933 verkocht, in 2018 waren het er 5023 en dit jaar stond de teller in september al op 5400.

"We verwachten dat dat aantal stijgt naar 6500", zegt Thom Meens, woordvoerder van de Patiëntenfederatie. Hoe is die stijging te verklaren? "Er is meer bekendheid rondom de ketting gekomen, de laatste jaren", zegt Meens. "Mensen horen ervan."

Verwachting

Bovendien vermoedt Meens dat mensen ook vaker de regie in eigen handen willen nemen en steeds meer nadenken over hun levenseinde. De Patiëntenfederatie [deed onderzoek](#) naar het aantal mensen met wilsverklaringen. In 2012 had 13 procent van de ruim 8000 respondenten een wilsverklaring, tegenover 21 procent in 2018. "Het laat zien dat mensen er meer over nadenken, of meer in actie komen."

Verschil tussen wilsverklaring en een ketting?

Een wilsverklaring en een niet-reanimeren-penning zijn niet hetzelfde. "Een verklaring is veel uitgebreider dan zo'n penning", zegt Thom Meens, woordvoerder van de Patiëntenfederatie. "Je kunt natuurlijk veel meer kwijt in papieren dan op een ketting."

In een wilsverklaring schrijf je op welke medische behandelingen je wel en niet wilt. Zo kun je daarin vastleggen dat je niet meer behandeld wilt worden als je in coma raakt. Ook kun je aangeven dat je niet gereanimeerd wilt worden, zoals ook op de ketting staat. "De ketting moet je eigenlijk zien voor alleen een acute situatie, bij een hartstilstand."

Die kan bijvoorbeeld worden veroorzaakt door een acuut hartinfarct, hartritmestoornissen, verstikking en verdrinking. "Een wilsverklaring is ook bedoeld bij ziektes als kanker, ALS, dementie, als mensen euthanasie willen of andere behandelingen willen weigeren. Zoiets kun je op een ketting niet kwijt."

De ketting hangt bij veel mensen elke dag om de nek.

'Het is nu een mooi aandenken'

Marianne Sliepen heeft een niet-reanimeren-penning aangevraagd voor haar man Rob. Hij was ongeneeslijk ziek, de kanker zat door zijn hele lichaam. "Rob heeft de ketting gedragen in de laatste weken van zijn leven", vertelt Marianne. "Zijn grootste angst was dat hij zou stikken, dus als hij al eerder een hartstilstand of hartaanval zou krijgen, wilde hij niet meer gereanimeerd worden. Juist om die ellende te voorkomen."

'Mij wel reanimeren'

Rob heeft geen gebruik hoeven maken van de ketting, maar hij is wel overleden. De ketting is nu, voor Marianne en haar twee kinderen, een waardevol sieraad waar zijn pasfoto op staat. "Wij beschouwden het als een soort verzekering om Rob niet extra te laten lijden."

Zelf heeft Marianne ook nagedacht of ze zo'n ketting wil, vanwege haar spierziekte. "Maar ik ben nu de spil van ons gezin en ondanks mijn ziekte wil, kan en moet ik er zijn voor mijn kinderen. Vandaar mogen ze mij wel reanimeren."

Mag een arts iets weigeren?

Een wilsverklaring waarin een behandeling wordt geweigerd, moet een arts in principe opvolgen. Ook de penning moet door artsen en andere zorgverleners worden gerespecteerd en opgevolgd.

EHBO'ers, burgerhulpverleners en bedrijfshulpverleners zijn niet wettelijk verplicht om de penning op te volgen. Zij mogen zelf beslissen of ze stoppen of doorgaan tot er professionele zorgverleners komen. Een wilsverklaring waarin juist specifiek om iets gevraagd wordt, zoals euthanasie, hoeft een arts ook niet op te volgen.

Knoop doorgehakt

Meens vermoedt dat er nog veel meer mensen zijn die de afgelopen jaren zo'n penning hebben besteld, maar dan bij andere partijen. "Het ministerie van Volksgezondheid heeft ons gevraagd of wij die penning wilden verkopen, maar er zijn natuurlijk ook particulieren of bedrijven die zo'n penning kunnen maken. Bovendien kun je er ook voor kiezen om zelf een briefje in een hoesje om je nek te hangen. Het gaat erom dat er duidelijkheid is."

Voor Renate was die duidelijkheid er snel toen ze de knoop doorgehakte en de ketting bestelde. "Maar bij mijn familie duurde dat langer. Die hadden er meer moeite mee om over mijn einde na te denken, en ik snáp het, want het is natuurlijk ook verdrietig. Maar ik heb geen seconde spijt van mijn besluit. Sinds ik die ketting heb, heb ik rust. Ik hoef niet meer bang te zijn."